

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 77/2012-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. apríla 2012 predbežne prerokoval sťažnosť S., N., zastúpeného advokátkou Mgr. G. H., T., ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a rozhodnutím Krajského súdu v Trenčíne č. k. 8 Cob 24/2011-85 z 26. októbra 2011, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť S. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. februára 2012 doručená sťažnosť S., N. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom

a rozhodnutím Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) č. k. 8 Cob 24/2011-85 z 26. októbra 2011 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“).

Zo sťažnosti a z k nej pripojených listín vyplynulo, že sťažovateľ bol ako žalovaný účastníkom konania vedeného pred Okresným súdom Trenčín (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 39 Cb 212/2009, v ktorom sa voči nemu žalobca – obchodná spoločnosť T., a. s., N. (ďalej len „žalobca“), domáhal zaplatenia sumy 4 186,12 € s príslušenstvom z titulu neuhradených zostatkov faktúr vystavených za dodávku tepelnej energie v období marec 2007 – december 2007. Žalobca tvrdil, že sťažovateľovi riadne dodal v uvedenom období tepelnú energiu, realizované dodávky vyfakturoval, avšak sťažovateľ uhradil faktúry iba čiastočne. Sťažovateľ sa v konaní bránil tým, že faktúry neboli vystavené v súlade s jeho objednávkou na rok 2007 doručenou žalobcovi 28. septembra 2006, a preto písomne žiadal žalobcu o ich prepracovanie. Čiastočné plnenie sťažovateľa podľa jeho názoru zodpovedalo oprávneným nákladom za skutočnú spotrebu tepelnej energie a za skutočne objednané množstvo tepelnej energie sťažovateľom. Sťažovateľ tvrdil, že žalobca vo faktúrach navýšil fixné (objednané) množstvo tepelnej energie bez predchádzajúcej dohody so sťažovateľom.

Okresný súd rozsudkom č. k. 39 Cb 212/2009-68 z 13. septembra 2010 žalobe vyhovel a zaviazal sťažovateľa zaplatiť žalobcovi sumu 4 186,12 € s úrokom z omeškania a nahradiť trovy konania. Právne vec posúdil podľa zákona č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o tepelnej energetike“), výnosu ÚRSO č. 1/2006 z 21. júna 2006, ktorým sa ustanovuje rozsah cenovej regulácie za výrobu, distribúciu a dodávku tepla, spôsob jej vykonania, rozsah a štruktúru oprávnených nákladov, spôsob určenia výšky priemerného zisku a podklady pre návrh ceny (ďalej len „výnos“), Občianskeho a Obchodného zákonníka. Mal za preukázané, že vzťah medzi účastníkmi sa od 1. októbra 2005 riadil zmluvou č. 35-1/2005 uzatvorenou medzi nimi na dobu neurčitú (ďalej len „zmluva“), v ktorej sa účastníci dohodli, že množstvo odberateľom (sťažovateľom) objednaného tepla na vykurovanie a tepla na prípravu TÚV pre príslušný kalendárny rok je stanovené na základe odberového diagramu tepla a je to zmluvne dojednané množstvo tepla. Sťažovateľ bol podľa zmluvy povinný každoročne k 15. septembru predložiť pre nasledujúci rok žalobcovi odberový diagram dodávky tepla. Pokiaľ tak odberateľ (sťažovateľ) neurobí, určí množstvo tepla pre nasledujúce obdobie

dodávateľ (žalobca) na základe priemerných mesačných hodnôt dodaného tepla za posledné tri roky (čl. V zmluvy). Okresný súd bol toho názoru, že k dohode o množstve dodaného tepla medzi účastníkmi pre rok 2007 nedošlo, sťažovateľ si objednal teplo na rok 2007, ale táto objednávka nezodpovedá platnej zmluve medzi účastníkmi, a preto mal žalobca právo určiť množstvo tepla pre spornú časť fixnej zložky maximálnej ceny tepla postupom podľa § 3 ods. 3 druhej vety výnosu, t. j. mohol ho určiť podľa dodávky tepla v roku $t - 2$. S poukazom na § 22 ods. 1 a 2 zákona o tepelnej energetike neuhradením fakturovaných súm spôsobil sťažovateľ žalobcovi škodu, ktorú mu je povinný nahradiť na základe zodpovednosti za škodu podľa osobitného predpisu (zákona o tepelnej energetike).

Proti tomuto rozsudku podal sťažovateľ odvolanie, ktorým navrhol rozsudok okresného súdu zmeniť tak, že žaloba sa zamietá. Krajský súd rozsudkom č. k. 8 Cob 24/2011-85 z 26. októbra 2011 rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil. Rozsudok okresného súdu č. k. 39 Cb 212/2009-68 z 13. septembra 2010 v spojení s rozsudkom krajského súdu č. k. 8 Cob 24/2011-85 z 26. októbra 2011 nadobudol právoplatnosť 16. decembra 2011.

V sťažnosti doručenej ústavnému súdu sťažovateľ najprv zopakoval tvrdenia uvedené v priebehu konania pred okresným súdom a v odvolaní proti jeho rozsudku. Porušenie sťažovateľom označených práv rozsudkom krajského súdu č. k. 8 Cob 24/2011-85 z 26. októbra 2011 odôvodnil sťažovateľ tým, že krajský súd sa nevysporiadal vo svojom rozhodnutí s jeho argumentmi a námietkami uvedenými v odvolaní, pri svojom rozhodovaní si neoveril, aké dôkazy sa v súdnom spise nachádzajú, arbitrárne posudzoval platnosť zmluvy o dodávke tepla, takže sťažovateľovi nie je zrejmé, či daná zmluva o dodávke tepla je neplatná v celom rozsahu a od začiatku alebo len niektorá jej časť, keďže faktúry ostali v platnosti. Rozhodnutie krajského súdu je arbitrárne a nepreskúmateľné, čím bolo porušené základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie. Z rozhodnutia krajského (a ani okresného) súdu nie je jasné, prečo dospel k záveru, že konaním sťažovateľa došlo k vzniku škody na strane žalobcu, ako mala vzniknúť a ako dospeli súdy k jej vyčísleniu. Žalobca nedodal sťažovateľovi väčšie množstvo tepla, než si sťažovateľ objednal, a preto mu nemohla vzniknúť žiadna škoda. Sťažovateľ tieto argumenty uplatnil v konaní pred všeobecnými súdmi, avšak tieto sa nimi nezaoberali. Krajský súd sa nevysporiadal ani s tvrdením sťažovateľa, že ide o spotrebiteľský vzťah a ani

s jeho námietkou, že si teplo u žalobcu objednal v lehote stanovenej žalobcom. Sťažovateľ sa z rozhodnutí súdov nedozvedel, prečo musí zaplatiť za službu, ktorú nedostal.

Sťažovateľ na základe uvedeného žiada, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo S., na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Cob/24/2011 a jeho rozhodnutím z 26. októbra 2011 porušené bolo.

2. Rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 8 Cob/24/2011 z 26. októbra 2011 sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Trenčíne je povinný zaplatiť Mgr. G. H. trovy právneho zastúpenia v sume 309,04 Eur (slovom tristodevät eur a štyri centy) za dva úkony právnej služby, do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. S. sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 10.000 Eur (slovom desaťtisíc eur), ktoré je Krajský súd v Trenčíne povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom, ktorého porušenie sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 50/05 a IV. ÚS 288/05).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ako vyplýva z petitu sťažnosti, sťažovateľ sa sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ku ktorému malo dôjsť postupom a rozsudkom krajského súdu č. k. 8 Cob 24/2011-85 z 26. októbra 2011

v dôsledku toho, že krajský súd svoje rozhodnutie dostatočne neodôvodnil, a tiež z dôvodu, že nedostatočne zistil skutkový stav veci.

Krajský súd rozsudok č. k. 8 Cob 24/2011-85 z 26. októbra 2011 odôvodnil takto:

„Odvolací súd preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že nie sú dôvody pre zmenu ani pre zrušenie napadnutého rozsudku.

Predmetom odvolacieho konania je žalobcom uplatnené právo na zaplatenie peňažného plnenia vo výške 4 186,12 eur s príslušenstvom.

Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu, vykonané dôkazy posúdil podľa zásad § 132 O.s.p. a vo veci vyvodil správny právny záver, keď po zistení, že medzi účastníkmi konania nedošlo k dohode o množstve dodaného tepla na rok 2007 v zmysle čl. V bodu 1, 2 zmluvy o dodávke a odbere tepla č. 35 – 1/2005, konštatoval, že žalobca mal právo určiť množstvo tepla pre spornú časť fixnej zložky max. ceny tepla postupom podľa § 3 ods. 3 druhá veta Výnosu ÚRSO č. 1/2006 a že nezaplatením súm 2 731 eur a 1 455,12 eur spôsobil žalobcovi škodu vyplývajúcu z osobitného zákona (zák. č. 657/2004 o tepelnej energetike).

Podľa § 22 ods. 1, 2 zák. č. 657/2004 Z. z. neoprávneným odberom tepla je odber tepla bez uzavretej zmluvy o dodávke tepla s výnimkou uvedenou v § 19 ods. 3 písm. b/ alebo v rozpore s uzavretou zmluvou alebo odber tepla z verejného rozvodu tepla alebo z tepelnej prípojky sa uskutočňuje bez vedomia a súhlasu odberateľa.

Za škodu spôsobenú dodávateľovi nesprávnym odberom tepla zodpovedá osoba, ktorá neoprávnene teplo odobrala.

Žalovaný nesplnil zmluvnú povinnosť k 15. 09. 2006 vypracovať a doručiť dodávateľovi odberný diagram dodávky tepla (čl. V bod 2 zmluvy o dodávke a odbere tepla), preto ako je uvedené vyššie mal žalobca právo určiť spornú časť fixnej zložky max. ceny tepla podľa § 3 ods. 3 druhá veta Výmeru ÚRSO č. 1/2006.

Odvolací súd z obsahu spisu zistil, že súd prvého stupňa sa s obranou žalovaného (zhodná s dôvodmi odvolania) dôsledne zaoberal, pri rozhodovaní o veci nepochybil, vec správne právne posúdil, preto napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdil podľa § 219 ods. 1 O. s. p.

V podrobnostiach v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. odvolací súd poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku, s ktorým sa stotožňuje.“

Ústavný súd uznáva, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03).

Ústavný súd s poukazom na obsah citovaného odôvodnenia rozsudku krajského súdu dospel vo vzťahu k tvrdeniam sťažovateľa o tom, že krajský súd dostatočne neodôvodnil svoje rozhodnutie, k záveru, že táto argumentácia v sťažnosti sťažovateľa neobstojí. Krajský súd dal jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, ktoré sťažovateľ v odvolaní nastolil. Podľa § 219 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. V takom prípade je potrebné vnímať odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu v kontexte odôvodnenia prvostupňového súdu.

Krajský súd neponechal bez povšimnutia žiadny z odvolacích argumentov sťažovateľa, ktoré majú pre vec podstatný význam. Odôvodnenie jeho rozhodnutia preto spĺňa všetky požiadavky vyplývajúce zo základného práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces vo vzťahu k odôvodneniu súdneho rozhodnutia.

Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom nie je chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (napr. I. ÚS 19/02).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav veci a aké skutkové zistenia a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Iba to, že sťažovateľ sa s názorom krajského súdu vyjadreným v napadnutom rozsudku nestotožňuje, ešte nemôže zakladať splnenie podmienok prijateľnosti jeho sťažnosti.

Za tejto situácie považuje ústavný súd za vylúčené, aby rozsudkom krajského súdu č. k. 8 Cob 24/2011-85 z 26. októbra 2011 mohlo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy alebo práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Preto sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. apríla 2012